

Itä-Suomen yliopiston ylioppilaskunnan (ISYY) edustajiston päätös Marko Koskelon oikaisuvaatimukseen 20.3.2019

Asia:

Marko Koskelo on jättänyt oikaisuvaatimuksen edustajiston kokouksen 9/2018 kohdasta 10 § "Itä-Suomen yliopiston ylioppilaskunnan talousarvio vuodelle 2019", tarkemmin asiakohtaa, joka käsitteli Uljaalle varattavaa budjettia.

Asian aiemman käsittelyn vaiheet:

Edustajiston kokouksessa päätettiin Itä-Suomen yliopiston ylioppilaskunnan (myöhemmin ISYY) talousarvio vuodelle 2019, jonka jälkeen ylioppilaskunnan jäsen Marko Koskelo teki asiasta oikaisuvaatimuksen hallinto-oikeuteen. ISYY toimitti hallinto-oikeudelle sen pyynnöstä päivitetyn muutoksenhakuohjeen, jonka jälkeen hallinto-oikeus päätti jättää valituksen tutkimatta ja siirtää asian käsiteltäväksi oikaisuvaatimuksena ISYYn hallitukselle. Päätös **liitteenä 1**.

Koskelon vaatimus ylioppilaskunnalta:

Valituksessaan Koskelo vaatii, että talousarviopäätös kohta tulee poistaa ja palauttaa edustajiston uudelleen käsiteltäväksi, sillä päätöksessä ei ole noudatettu ISYYn sääntöjä, yhdistyslakia eikä hyvää hallintotapaa. Koskelon oikaisuvaatimus **liitteenä 2**.

ISYYn sääntövaliokunnan lausunto:

ISYYn sääntövaliokunta on antanut asiasta lausunnon, joka ottaa kantaa valituksessa esitettyihin väitteisiin. Lausunto **liitteenä 3**.

Edustajiston päätös oikaisuvaatimuksen johdosta:

Edustajisto hylkää oikaisuvaatimuksen ja jättää aiemman päätöksen voimaan.

Päätöksen perustelut:

Edustajiston päätös 9/2018 10 § on tehty ISYYn sääntöjen mukaisesti.

Lisäksi edustajisto toteaa, ettei ylioppilaskunta kuulu yhdistyslain soveltamisalaan.

Edustajisto toteaa myös, että oikaisuvaatimuksen hyvään hallintotapaan liittyvät vaatimukset eivät liity itse päätökseen vaan tapahtuivat päätöksenteon jälkeen.

Vaatimuksessa viitataan yhdistyslakiin, joka ei koske ISYYtä sen ollessa julkisoikeudellinen yhteisö.

Yhdistyslaki 2.2 §:

"Yhteisöön, joka on lailla tai asetuksella järjestetty erityistä tarkoitusta varten, tätä lakia sovelletaan vain sikäli kuin niin on erikseen säädetty."

Oikaisuvaatimuksessa esitetään, että Uljas-asia olisi tullut käsitellä erillisenä asiakohtana sen ollessa merkittävä asia. ISYYn säännöt kertovat kokouskutsusta seuraavalla tavalla:

ISYYn säännöt 11 §:

“Kutsu edustajiston kokoukseen ja esityslista on lähetettävä tai muutoin kirjallisesti tai sähköisesti toimitettava vähintään seitsemän (7) vuorokautta ennen kokousta kaikille edustajiston varsinaisille jäsenille ja edustajiston järjestäytymiskokouksessaan päättämälle määrälle varajäseniä. Lisäksi kokouksesta on ilmoitettava ylioppilaskunnan virallisilla ilmoitustauluilla. “

Yllä olevasta ilmenee se, että ISYYn säännöissä ei oteta kantaa siihen, mitä esityslistassa tulee lukea. Kokouskutsussa on kuitenkin ollut erillisenä kohtana talousarvio, jonka osa myös Uljaan budjetti on. Päätös tehtiin nimenomaan Uljaan budjettia koskien.

Oikaisuvaatimuksessa tuodaan esille, että Uljaan ollessa liiketoimintaa, sen lopettaminen olisi tullut käsitellä kahdessa peräkkäisessä kokouksessa. Sääntövaliokunta puntaroi asiaa lausunnossaan. Lisäksi ISYYn hallitus esittää seuraavia perusteita, miksi ylioppilaslehti Uljaan toiminta ei ole sääntöjen tarkoittamaa liiketoimintaa, eikä asiaa siksi ole ollut tarpeen päättää kahdessa peräkkäisessä kokouksessa.

Huomioita liiketoimintaperusteista:

Tuloverolain 22.1 §:n 3 kohdan mukaan yleishyödyllinen yhdistys voi maksaa kohtuullista palkkaa yhteisön hyväksi työtä tekeville, mikä viestii siitä, että avustavan henkilökunnan palkkaaminen ja avustajapalkkioiden maksaminen tai ilmoitusmyyjän käyttäminen ei automaattisesti puolla ylioppilaslehden toiminnassa olleen kyse liiketoiminnasta. Toimintaan voi liittyä henkilöiden palkkaamista ilman, että kyse on liiketoiminnasta.

Kuten sääntövaliokunnan lausunnossa on tuotu esille, ylioppilaslehti rinnastuu yleishyödyllisen yhteisön jäsenlehteen ja muuta toimintaa välittömästi palvelemaan julkaisuun, jonka saamaa tuloa ei tuloverolaissa pidetä elinkeinotoiminnasta saatavana elinkeinotulona. Jäsenlehden toimittamisessa väistämätöntä on, että toiminta on ulospäinsuuntautuvaa ja jatkuvaa, eivätkä nämäkään seikat voi yksin puhua liiketoiminnan puolesta. Itsenäisyyden käsitys tuloverolain tarkoittamana ”liiketoiminnallisena itsenäisyytenä” on myös hyvä kyseenalaistaa, sillä itsenäistä asemaa ei olisi ilman talousarvion puitteissa varattua määrärahaa journalistisen julkaisun toimittamiselle; lehden toiminta ei olisi ollut muutoin mahdollista. Jäsenlehdessä on ollut enemmänkin kyse ylioppilaskunnan jäsenille suunnatusta palvelusta kuin liiketoiminnasta.

Arvonlisäverolakia koskevan hallituksen esityksen (HE 88/1993 vp) mukaan liiketoiminnan muodossa tapahtuvana pidettäisiin ansiotarkoituksessa tapahtuvaa, jatkuvaa, ulospäin suuntautuvaa ja itsenäistä toimintaa, johon sisältyy **tavanomainen yrittäjäriski. Jos myytävät tavarat kilpailevat** muiden vastaavien tavaroiden kanssa, myynnin katsottaisiin tapahtuvan liiketoiminnan muodossa. Ansiotarkoituksella tarkoitettaisiin voiton tavoittelun lisäksi muunkin taloudellisen hyödyn tavoittelua riippumatta siitä, mihin tarkoitukseen toiminnasta saatava voitto käytetään tai kenelle toiminnasta syntyvä hyöty koituu. Myös omakustannushintaan tapahtuvaa myyntiä voitaisiin pitää ansiotarkoituksessa tapahtuvana. Omakustannushintaan tapahtuvan myynnin arvioinnissa päähuomio olisi kiinnitettävä toiminnan luonteeseen. **Merkitystä olisi**

esimerkiksi myyntitavalla samoin kuin sillä, esiintyykö markkinoilla vastaavaa myyntiä ja tapahtuuko toiminta kysyntä-tarjonta tilanteessa.

Uljaan toimintaan ei voida katsoa liittyneen yrittäjäriskiä sikäli kuin toiminnan on tiedetty olevan varmasti alijäämäistä, mutta lehteä on siitä huolimatta jäsenten hyväksi toimitettu. Liiketoimintaan liittyy keskeisesti myös kilpailuaspekti. Uljaalla ei voida katsoa olevan kilpailijoita, sillä mikään muu lehti ei tarjoa vastaavaa rajatulle ryhmälle (Itä-Suomen yliopiston opiskelijat) toimitettua lehteä. Ylioppilaskunnan jäsen on halutessaan pystynyt tilaamaan Uljaan kotiinkannettuna. Kotiinkantomaksulla ei ole tavoiteltu taloudelista hyötyä, vaan sillä on katettu kotiinkannon kulut. Lehti jaetaan ilmaiseksi Joensuun ja Kuopion opiskelija-asuntoihin ja sitä jaettiin ilmaiseksi esimerkiksi Itä-Suomen yliopiston kampuksilta. Lehteä ei voinut varsinaisesti tilata.

Se, että ylioppilaslehden toimittaminen toimintana näyttäisi vastaavan joiltain osin arvonlisäverolain esitöiden sanamuodon (*jatkuvaa, ulospäin suuntautuvaa ja itsenäistä toimintaa*) tarkoittamaa liiketoimintaa, ei yksin riitä, vaan toimintaa on tarkasteltava kontekstissaan lain sekä ylioppilaskunnan jäsenilleen tarjoaman palvelun todellista tarkoitusta silmällä pitäen.

Vrt. oheinen. tapaus à Uljasta ei jaeta kaikkiin talouksiin ja sisältö ei palvele kaikkia, eikä Uljas sen paremmin tuota voittoa.

Diaarinumero:	3691/3/91
Antopäivä:	14.5.1992
Taltio:	1819

Yhdistys, joka oli verotuksessa katsottu yleishyödylliseksi yhteisöksi, oli jo usean vuoden ajan julkaissut säännönmukaisesti kerran kuukaudessa ilmestyvää ilmaisjakelulehteä, jota oli jaettu kaikkiin talouksiin A:n kaupungin alueella. Lehdessä olivat saaneet julkaista mainoksia yhdistyksen jäsenliikkeet. Lehden tuotot, jotka olivat muodostuneet jäsenten maksamista ilmoituksista, olivat verovuonna olleet 746.157 markkaa ja kulut 698.037 markkaa. Kun otettiin huomioon lehden levikki ja sisältö, lehteä ei ollut pidettävä jäsenlehtenä. Yhdistyksen harjoittama julkaisutoiminta oli näin ollen liiketoimintaa ja siitä saatu tulo oli yhdistyksen veronalaista liiketuloa.

Verovuosi_1987

Vrt. oheinen, jossa tiiviisti ilmestyvä lehti katsottu ”yhteisön toimintaa välittömästi palvelevaksi julkaisuksi” à ei liiketoimintaa.

Diaarinumero:	1310/13/81
Antopäivä:	31.12.1981

Taltio:	6595
Julkaisupäivä:	82/2

Yleishyödyllisen yhteisön liiketuloksi katsottiin Päivän tunnussana nimisen kirjasen kustannustoiminnasta saatu tulo, kun otettiin huomioon toiminnan laatu ja laajuus. Yhteisön julkaisema, 10 kertaa vuodessa ilmestyvä lehti, joka toimi yhteisön ylläpitämän kansanopiston toverikunnan yhdyssiteenä, katsottiin yhteisön toimintaa välittömästi palvelevaksi julkaisuksi eikä yhteisön siitä saama tulo niin ollen ollut sen liiketuloa. Verovuosi_1978

Näiden lisäksi Uljaan painokulut on saatu alv-prosentilla 0%, sillä se on luokiteltu jäsenlehden asemaan.

Oikaisuvaatimuksessa mainitaan myös, että päätös on huonon hallintotavan mukainen esimerkiksi sen takia, että päätös tehtiin suljetulla lippuäänestyksellä. Tämä on kuitenkin täysin ISYYn sääntöjen mukainen toimintatapa.

ISYYn sääntöjen 20 §:

“Äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä, ellei edustajiston jäsen vaadi suljettua lippuäänestystä. Henkilövalinnoissa käytetään aina suljettua lippuäänestystä.”

Vaatus mainitsee myös, että pöytäkirja on julkaistu ISYYn nettisivuilla (nettisivut ovat ISYYn virallinen ilmoitustaulu) liian myöhään, ja ennen kuin pöytäkirjantarkastajat ovat ehtineet sitä allekirjoittaa. Pöytäkirja on julkaistu ISYYn nettisivuilla 15 vuorokautta kokouksen jälkeen ilman pöytäkirjantarkastajien allekirjoituksia siitä syystä, että pöytäkirjantarkastajia ei useista yrityksistä huolimatta tavoitettu. Pöytäkirjantarkastajat hyväksyivät pöytäkirjan allekirjoituksellaan myöhemmin.

Oikaisuvaatimus ottaa kantaa myös tiedottamiseen, mutta se ei ole päätöksentekoon vaikuttanut seikka. Tiedotus on tapahtunut päätöksenteon jälkeen.

Valitusohje

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla siitä Itä-Suomen hallinto-oikeudelle siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Lisäksi ylioppilaskunnan jäsen saa hakea muutosta ylioppilaskunnan toimielimen päätökseen sillä perusteella, että päätös on syntynyt laista, asetuksesta tai ylioppilaskuntaa koskevista määräyksistä poikkeavassa järjestyksessä tai on muuten lain, asetuksen taikka ylioppilaskuntaa koskevien määräysten vastainen.

Valitusaika on 30 vuorokautta siitä, kun päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi. Yliopistolain 86.3 § mukaan ylioppilaskunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi silloin kun se on asetettu yleisesti nähtäville.

Valitus on tehtävä kirjallisesti ja osoitettava Itä-Suomen hallinto-oikeudelle. Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta,
- yhteystiedot, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset voidaan muutoksenhakijalle toimittaa,
- päätös, johon haetaan muutosta,
- miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Jos muutoksenhakijan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos muutoksenhaun laatijana on joku muu henkilö, on kirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Mahdollisen asiamiehen on liitettävä hakijan valtakirja.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon muutosta haetaan alkuperäisenä tai jäljennöksenä,
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys muutoksenhakuajan alkamisajankohdasta,

Edustajiston ja hallituksen kokousten päätösten tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen sinä päivänä, jona ne on julkistettu ylioppilaskunnan internetsivuilla.

- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi.

Valittaja voi toimittaa valituskirjelmän liitteineen henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Omalla vastuullaan valituskirjelmän voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Valituskirjelmä liitteineen on jätettävä postiin niin ajoissa, että se ehtii perille virka-aikana ennen valitusajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää hallinto-oikeuteen myös telekopiona tai sähköpostina. Asiakirjat on lähetettävä Itä-Suomen hallinto-oikeudelle siten, että asiakirjat ovat viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä virka-aikana ennen valitusajan päättymistä.

Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio, sisäänkäynti Puistokadun puolelta

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Puhelin: 029 56 42500, asiakaspalvelu 029 56 42502

Faksi: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao(at)oikeus.fi